

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ПЕРІОД ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ

The article views the role of information and communicative technologies as an effective instrument and a part of considered communicative program that can be usable while improving the investment climate in the global economic crisis.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) стає важливим фактором впливу на структуру і характер системи міжнародних відносин. Сьогодні рівень ІКТ багато в чому визначає темпи економічного розвитку, ступінь демократичності, відкритості та цивілізованості країни. Однак, не дивлячись на загальне визнання цього зв'язку, країни, що розвиваються та країни з перехідною економікою, до яких належить і Україна, не повною мірою використовують усі переваги й потенційні вигоди, які надає їм інформаційне суспільство.

Враховуючи особливості української економіки та повільний розвиток процесів іноземного інвестування, особливо в період глобальної кризи, всебічний аналіз функцій і можливостей інформаційного забезпечення цих процесів стає вкрай необхідним, а їх наукове висвітлення забезпечує розуміння сукупності перетворень, які відбуваються в інформаційно-комунікативному секторі України.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні функцій і можливостей використання інформаційного забезпечення для залучення іноземних інвестицій до України під час глобальної кризи.

Досягнення мети дослідження обумовило необхідність розглянути теоретичні підходи та емпіричні дані, що сприяють вирішенню наступних завдань:

- вивчення і виділення основних напрямів та функцій використання інформаційних технологій в процесі залучення іноземних інвестицій;
- визначення чинників сприяючих інвестуванню і інформаційних технологій, що впливають на залучення інвестицій до України;
- визначення особливостей інвестиційних процесів в Україні і проведення аналізу можливостей залучення до цих процесів інформаційних технологій.

Реалізація завдань здійснюється шляхом дослідження основних загальнотеоретичних концепцій інвестиційної політики країни.

Відома міжнародна компанія А.Т.Кearney щорічно складає Індекс інвестиційної упевненості (Foreign Direct Investment Confidence Index), що відображає готовність корпорацій вкладати гроші в розвиток виробництва в тій або іншій країні. А.Т. Kearney опитує генеральних і фінансових директорів 1000 найбільших світових компаній про їх відношення до можливих інвестицій в 60 різних країн протягом найближчих трьох років. Рейтинг відображає саме привабливість країни в очах інвесторів, а не об'єм прямих інвестицій. На 2010 рік в 25 найбільш інвестиційно привабливих країн світу потрапили [1]:

1. Китай
2. Сполучені Штати
3. Індія
4. Бразилія
5. Німеччина
6. Польща

* кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародної інформації Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

- 7 .Австралія
- 8 .Мексика
- 9 .Канада
- 10 .Великобританія
- 11 .Об'єднані Арабські Емірати
- 12 .В'єтнам
- 13 .Франція
- 14 .Гонконг
- 15 .Інші держави Перської затоки (у.т.ч. Бахрейн, Кувейт, Оман і Катар)
- 16 .Румунія
- 17 .Чеська республіка
- 18 .Росія
- 19 .Саудівська Аравія
- 20 .Індонезія
- 21 .Малайзія
- 22 .Чилі
- 23 .Туреччина
- 24 .Сінгапур
- 25 .Єгипет

Нажаль, Україна не потрапила в цей перелік бо немає інвестиційного рейтингу. Серед основних чинників, що негативно впливають на цей показник для України виділяють наступні: нестабільна внутрішня і зовнішньополітична ситуація, що характеризується неефективною реалізацією декларованої політики; нерозвинена інституційна і судово-правова системи; слабкий контроль за виконанням законів, що сприяє зміцненню інтересів впливових груп та корупції. нерозвинена структура економіки та інше.

І поліпшення цього стану не спостерігається. Так обсяг іноземних інвестицій в українську економіку скоротився в порівнянні з 2009 роком. Про це на брифінгу заявила голова комітету Верховної Ради з питань промислової політики і підприємництва Наталія Королівська: «Якщо перші 3 місяці ми бачили стабілізацію економічної ситуації, то останні 2 місяці демонструють тривожні і зворотні сигнали. В основному це виражається не тільки в іноземних інвестиціях. З початку року обсяг іноземних інвестицій в українську економіку склав 3% і в порівнянні з кризовим 2009 р. він скоротився на 40%» [2]. Серед основних причин скорочення іноземних інвестицій в українську економіку Наталія Королівська назвала незахищеність прав власників: «Україна займає 58 місце в списку 70 країн по рівню захисту прав власності... Здійснюється колосальний адміністративний тиск на бізнес, ми бачимо зарегульованість ринку і колосальну корупцію» [2].

Іноземний капітал сьогодні особливо необхідний у тих сферах економіки, активізація яких допоможе вивести країну з кризового стану та зняти наростаюче соціальне напруження в суспільстві. Тому пошук ефективних шляхів залучення іноземних інвестицій в економіку України під час глобальної кризи стає одним з першочергових завдань, як для Уряду країни так і для українського бізнесу.

Українські компанії, підприємства та організації вже давно стали елементом великої системи сучасних світових ІКТ і незалежно від того, усвідомлюють вони це чи ні, знаходяться в постійних комунікаціях де відбувається безперервний обмін інформацією. За таких умов, необхідно враховувати, що не буває актуалізації інформації тільки до своєї місцевої, регіональної або національної аудиторії. Міжнародні рейтинги України, формується провідними світовими агентствами, однак доволі важливу роль в залученні іноземних інвестицій відіграють і вітчизняні комунікації, які можуть істотно впливати на імідж країни. Від нерозуміння цього факту потерпають багато підприємств, коли інформація, що потрапила до потенційних іноземних інверторів, насправді, була розрахована лише для внутрі-

шнього споживання і добре якщо воно просто виявилась неефективною, а не призвела до небажаного ефекту.

Сучасні ІКТ це важливий стратегічний інструмент, який в поєднанні з фінансовими інструментами може допомогти країні поліпшити інвестиційний клімат. Залучення інвестицій за допомогою ІКТ має багато аспектів та включає використання як традиційних засобів масової інформації та комунікації так і новітніх. А будь-яка комунікативна стратегія або програма повинна починатися з розгляду домінуючих поглядів, серед яких: скільки інформації відома потенційним інвесторам; що вони знають про підприємство; що їм відомо про стан справ; чи впевнені потенційні інвестори у своїх поглядах на об'єкт інвестування.

Відповіді на ці питання формують базу для ефективною комунікативної програми. Якщо погляди правильні і позитивні, то зроблені комунікативні зусилля повинні допомогти таким поглядам ще більш затвердитися. Якщо погляди неправильні, то дані комунікації повинні прагнути виправити помилки. Якщо поглядів просто не існує, то дані комунікації повинні постаратися заповнити вакуум своїми ключовими посланнями до того, як цей вакуум заповниться негативом.

Підсумовуючи відповідні тенденції та процеси, можна зробити наступні висновки:

1. Іноземний капітал повинен мати доступ у всі сфери економіки (за винятком тих, що перебувають у державній монополії) без шкоди для національних інтересів. Галузеві обмеження повинні поширюватись тільки на притік прямих інвестицій у галузі, що пов'язані з безпосередньою експлуатацією національних природних ресурсів, у виробничу інфраструктуру, телекомунікаційний та супутниковий зв'язок, галузі ВПК.

2. Продумана політика залучення іноземного капіталу є ефективний шлях виходу з кризи та вагомий важіль прискорення соціально-економічного розвитку країни. В іншому випадку не можливо забезпечити економічні інтереси приймаючої сторони. Тут з одного боку потрібна зваженість та строгий контроль держави, а з іншого доброзичлива політика для підтримки інвестицій в ті галузі і регіони, з якими пов'язані економічні перспективи.

3. Проведене дослідження дозволило виділити основні напрями і функції інформаційних технологій, сприяючих залученню іноземних інвестицій. Враховуючи основні показники інвестиційних процесів, стан України щодо залучення інвестицій, чинники, що впливають на залучення інвестицій, можна виділити основні функції використання інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення інвестиційних процесів, серед яких: забезпечення функцій міжнародної співпраці; фінансовий консалтинг; управлінський консалтинг; аудит і консультування; маркетингові операції; PR і корпоративна реклама; бізнес-навчання; юридичні послуги та ін.

4. Для забезпечення доступу іноземних інвесторів до інформації про становище на українському ринку інвестицій необхідне створення державного інформаційного центру сприяння інвестиціям, що формує банк пропозицій української сторони щодо об'єктів інвестування. Інформація обов'язково повинна відображатися в мережі Інтернет. Створення такого банку даних особливо важливе для регіонів, яким самостійний пошук зарубіжного інвестора не під силу через нерозвиненість їх ділової інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Foreign Direct Investment (FDI) Confidence Index. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://mim.promexico.gob.mx/work/sites/mim/resources/LocalContent/210/2/ATKEARNEY_FDICI_2010.pdf
2. РБК-Україна інформаційне агентство. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.rbc.ua/ukr/newslne/show/obem-inostrannyh-investitsiy-v-ukrainskuyu-ekonomiku-s-08062010151800>